

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Józef Górny**

Warszawa, dnia 19 stycznia 2010 r.

**Pani
Katarzyna Hall
Minister
Edukacji Narodowej**

KNO-410-07-02/2009
P/09/095

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała działalność Ministerstwa Edukacji Narodowej (Ministerstwo) w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych w administracji publicznej w latach 2005 - 2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2009 r., stosownie do treści art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę, NIK uwzględniła podjęcie przez Ministerstwo działań zmierzających do likwidacji barier architektoniczno-technicznych, utrudniających dostęp do budynku osobom niepełnosprawnym. Aktualnie prowadzone są prace nad usunięciem istniejących barier, takich jak brak wydzielonego i odpowiednio oznakowanego miejsca parkingowego oraz brak toalety dla osób niepełnosprawnych.

W badanym okresie w Ministerstwie wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych były niższe niż określone w art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 Nr 14, poz. 92, ze zm.).

Wymienione wyżej wskaźniki w 2005 i 2006 r. wynosiły 0,5%, w 2007 r. - 0,8%, a w 2008 r. i w 2009 (I półrocze) – 1%, podczas gdy określone w powołanym wyżej przepisie prawnym - odpowiednio: 3%, 4%, 5%, i 6% (w dwóch ostatnich latach). W związku z nieosiągnięciem ww. wskaźników Ministerstwo dokonało w skontrolowanym okresie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w łącznej kwocie 685.810 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na: niezłożeniu do PFRON deklaracji rocznych dotyczących wpłat na Fundusz (symbol - DEK-R) za lata 2005, 2007 i 2008, powstaniu zaległości w związku z nieuregulowaniem należnej PFRON wpłaty za styczeń 2007 r. oraz braku opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

1. Stwierdzono niezłożenie do PFRON rocznych deklaracji DEK-R za lata: 2005, 2007 i 2008, dotyczących rocznych wpłat na PFRON, do czego zobowiązywał art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ponadto, w kontrolowanym okresie Ministerstwo nie wprowadziło trzech korekt w drukach zgłoszeń o symbolu ZUS ZUA w zakresie kodów tytułu ubezpieczenia, bezpośrednio po przekazaniu przez pracowników orzeczeń o niepełnosprawności. W trakcie kontroli dokonano korekty ww. zgłoszeń, w których sprostowano kody tytułu ubezpieczenia, podając prawidłowy stopień niepełnosprawności pracowników (zostały złożone korekty zgłoszeń do ZUS w dniach 12 i 16 listopada 2009 r.).

2. W 2007 r. powstała zaległość we wpłacie należnej PFRON za miesiąc styczeń, w kwocie 12.877,32 zł. Należność ta, zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, powinna być wpłacona do 20 lutego 2007 r., podczas gdy wpłaty (wraz z odsetkami) w wysokości łącznej 13.595,50 zł Ministerstwo dokonało na rachunek PFRON w dniu 10 kwietnia 2009 r., tj. po ponad dwóch latach po upływie ustawowego terminu.
3. Ministerstwo nie dopełniło, wynikającego z art. 4 ust. 5 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, obowiązku wystąpienia do Państwowej Inspekcji Pracy o wydanie opinii w sprawie przystosowania przez pracodawcę stanowisk pracy do potrzeb dwóch pracowników o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Stwierdzono również, że Ministerstwo nie uczestniczyło w programach, mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych, a także nie współpracowało z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w celu upowszechnienia wiedzy na temat możliwości ubiegania się o pracę w urzędzie.

* * *

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zapewnienie składania do PFRON rocznych deklaracji DEK-R dotyczących wpłat na PFRON oraz terminowego przekazywania należności Funduszowi.
2. Uzyskanie opinii Państwowej Inspekcji Pracy w sprawie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
3. Rozważenie podjęcia działań zmierzających do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Ministerstwie oraz uczestnictwa w programach mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych, a także podjęcia współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Minister o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.